

„Zdaj te imam, in ne pustim te poprej, dokler mi ne plačas dolga, ker ženo imaš bogato in noben izgovor več ne veljá.“

Krajinec se nasmehlja in ga imenuje starega bedaka.

„Ne ustavljam se, marveč plačaj, kar si dolžen, če ne te pri tej priči ustrelim.“

„Kakor to storiš, urno prejmeš belo dvajsetico.“

V starcovem sercu začne krí vreti, zgrabi dolžnika z levico, z desnico pa privleče izpod razterganega plajša samokres, ga pritisne na dolžnikove persi, in pred ko se zave, sproži, da nesrečni dolžnik pade na tla. Ubijavca zgrabijo, ga terajo pred sodnika, ki ga veli v ječo odpečati; slednjic pa ga obsodijo na vislice.

Mertva beseda pravice obsodila je slepca v smert; pa kje so sodniki, ki bi umeli natanko pretresti vzroke, ki so prisilili nedolžnega starca k takošnemu strašnemu delu?

Čez nekoliko časa zvē Mirkov stric, da se njegov dolžnik z bogatim dekletom ženi. Vnovič se ponoví v njem vesela nada, da ga bo zdaj osrečeni seljak z dolžno dvajsetico osrečil. — Spet ga obiše, pa nesrečnež zaprè pred njim vrata, in ga zmerja starega bedaka, ki ga tolkokrat zavoljo same dvajsetice vznemiruje. Revni starec se odpravi sicer za nekoliko časa, al dnarja vendor nikakor pozabiti ne more; sledí toraj dolžniku, ter neprestano prosi:

„Daj mi dvajsetico, poverni kar si dolžan; ne grem popred proč, dokler mi starega dolga ne poplačaš.“

Terdi dolžnik pa se mu le hinavsko posmehuje in ga ošabno od sebe suje.

Ozir po svetu.

Rastlinojédi ali vegetariani.

Pod imenom „Vegetariani“, to je, rastlinojédi se je leta 1847 na Angležkem in v severni Ameriki osnova držba, ktera si na vso moč kjer koli more, prizadeva, vse mesene jedí zatreti in samo jedila iz rastlinstva upeljati. Bog obvari, da bi pri teh ljudéh, ki so v tej družbi, katerikrat kakošno mesovje prišlo na mizo! — le sočivje, zelenjad in kar sicer spada v rastlinske jedí: krompir, repa, močnate reči itd. je njih kuha. Družba ta, ktero je na Angležkem osnoval James Simpson, v Ameriki pa Silvester Graham, šteje že mnogo deležnikov in več časnikov, ki se le za rastlinojedstvo poganjajo; tudi več bukev te baže je že prišlo na dan. Naj imenitniše in najnovejše bukve iz angležkega v nemški jezik prestavljene se imenujejo „Die Ernährung des Menschen.“ Eine gekrönte Preisschrift, — in pa „Der Vegetarianer auf allen Puncten bewaffnet.“

Na 9. strani teh bukev se bere sledeče: „Mi to mislimo, da žito in sadovi so najnaravniji in najbolji živež človeški; ta živež je bil človeku izpervā določen in izpervā je gotovo tudi le od teh reči živel. Le če se od rastlinstva živí, telesne in dušne lastnosti njegove največjo moč dosežejo.“ Da je res tako, si pisatelj prizadeva iz fiziologije, kemije, patologije, zgodovine in s sto drugimi dokazi spričati. „Slast, ki si zbera le jedí, ktere se okusu priležejo, in ktera nima ne oči, da bi vidila, ne ušes, da bi slišala, nima pri rastlinojedih nobene veljave več. Stara navada je že njimi konec vzela; pokopali so jo na vekomaj!“ —

Če tudi ta družba kakor več drugih prenapete reči terdi, ker kakor za korist rastlinskih jedí se morejo tudi za korist mesenih veljavne priče našteti, je vendor tudi gotovo, da smo se veliko preveč mesovja privadili in da človeštvo oslabuje zlo za tega voljo, ker svojo moč le v mesovji in vinu iše. Če bi več rastlinskih jedí povzili in več vode popili, gotovo bi zdravisi in močnejši bili. Vseh tistih bolezin, ktere pri nekaterih izvirajo, kakor pravijo, od „pregoste“ in „černe“ kervi, bi bilo kmali konec ali saj na pol manj.

Kratkočasnica.

Starinarček.

Mlad človek, kteri je na svetu sicer že marsikaj vidil, pa še malo skusil, pride k neki dražbi (licitirengi). Tu kupi premeden starinar star voz, ga pelje domú in ga razbije. Kar je bilo lesa še za rabo, ga porabi; kar je bilo pa železja na njem, ga prodá kovaču s precejšnjim dobičkom.

„Hoj te!“ — si misli mladi človek — starinarji bogaté, da je kaj. Zakaj bi jez ne vlovil kakega goldinarčka?“

O pervi dražbi pride s polno mošnjo svojega rajnega očeta. Kupi staro kljuse in ga pelje vesel domú. Na poti ga sreča njegov sosed in ga prasa: „Čemu ti bo ta para?“

„Za starino sem jo kupil“ — mu odgovori „in da bo kaj dobička, jo bom zaklal in stare podkove gotovo drago prodal.“

Malavašič.

Z Bogom!

Radovičeve slovó od Želeta!

Tu je trata,
Kjer košata
Lipa senčnata stojí;
Tu steza gre,
Doli za te,
Gori za me pot derží.

Bratec, duša!
Tak me pušaš
Ti, ki sva le eno b'la.
Ur sladkosti
In britkosti,
Kaj sva vžila skup oba!

Ur prezlatih
Kot pri svatih
Si še spomniti ne smem;
Bog se smili!
V taki sili
Kaj čem reva? — sam ne vem.

Bratec z Bogom!
Zadnjič z Bogom!
Oh Adio! — Men' gorje!
Solze tvoje
Serce moje
V silni žalosti topé.

Joka truden
Skup se zgrudim —
Strašen je ločitve glas!
Kar na sveti
Bo živeti
Pomnil bom ga večni čas.

Ljubi z Bogom!
Zadnjič z Bogom!
Zdaj odideš, oh preoj!
Solze lijem,
„Z Bogom!“ vprijem,
Ti odhajaš, večno moj!

Poženčan.

Kljuje, kljuje,
In še huje
Žalost me kljuvala bo;
Sem nje tnalo,
In me kmalo
Stolkla v černo bo zemljó.

Če bi morje,
Brezni, gorje
Delali med naj' mejo, —
Oh ljubezni
Morje, brezni
Najne več ne razderó.

Zlata zarja
Naj pozdravlja
Z naših starih te gorá;
So zavite,
Nama skrite, —
Slab pomen je za obá!

Vetri boste
Namest pošte
Tje, kjer serček moj živi,
Da poveste,
Kakor zveste,
Da terpim, al me že ni.

Naj so ptice
Poročnice,
Kot so tužnim nekdaj b'lé;
Saj veselo
Se bo zdelo,
Če katero zažgolé.

Novičar iz avstrijanskih krajev.

Iz Celovca. Poslopje za izdelovanje cigar je že dodelano, in ko bo vse potrebno orodje postavljen, bodo začeli delavke zapisovati, kterih bo blizu 1000 treba. Upravnik fabrike je že v Celovcu, ostali uredniki so imenovani in v sredi prihodnjega mesca bodo začeli delati.

Iz Beršeca v primorski Istri 18. sept. — Govorili so večkrat to leto slovenski in nemški časopisi od veliko dežja in strašnih povodinj v mnogih avstrijanskih deželah; nas pa nasproti je letos taka suša stiskala in še stiska, da nam ni samo v kapnicah že davno vode pomanjkalo, temuč tudi velika lokva (luža) se nam bode kmalo posušila, ako